

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Qua ratione dicitur fides mereri iustificationem. F

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

hominis prouenit. Nō enim esset magnum, si hæc à Deo dicerentur esse à quo sunt omnia: sed potius eius gratia gratis data intelligitur, ex qua incipiunt bona merita: quæ cum ex sola gratia esse dicantur, non excluditur liberum arbitrium: quia nullum meritum est in homine, quod non sit per liberum arbitrium. Sed in bonis merendis causæ principalitas gratiæ attribuitur: quia principalis causa bonorum meritorum est ipsa gratia, qua excitatur liberum arbitrium & sanatur atque iuuatur voluntas hominis, ut sic bona.

Quod bona voluntas gratiæ principaliter est, & etiam gratia est: sicut & omne bonum meritum. E

Quæ ipsa etiam donum Dei est, & hominis meritum, imo gratiæ, quia ex gratia principaliter est, & gratia est. Vnde August. ad Sixtum presbyterū: Quid est meritum hominis ante gratiam, cum omne bonum nostrum meritum non in nobis facit nisi gratia? Ex gratia enim (ut dictum est) quæ præuenit, & sanat arbitrium hominis, & ex ipso arbitrio procreatur in anima hominis bonus affectus, siue bonus motus mentis: & hoc est primum bonum hominis meritum. Sicut, verbi gratia, ex fidei virtute & hominis arbitrio generatur in mente motus quidam bonus & remunerabilis, scilicet, ipsum credere: ita ex charitate, & libero arbitrio alius quidam motus bonus prouenit, scilicet, diligere, bonus valde. sic de cæteris virtutibus intelligendum est. Et isti boni motus, vel affectus merita sunt & dona Dei, quibus meremur & ipsorum augmentationem, & alia quæ consequenter hic, & in futuro nobis apponuntur.

Ex qua ratione dicitur fides mereri iustificationem, & alia. F

Cum ergo dicitur fides mereri iustificationem, & vitam æternam, ex ea ratione dictum accipitur, quia pactum fidei meretur illa. Similiter de cha-

D d 5

rita-

Epistol. ios.

In. to. 2. ante medium

Qualiter bonum me-

ritum in

homine con-

stituitur.

& quid sit primum bonum meritum.

ritate, & iustitia, & de aliis accipitur. Si enim fides ipsa virtus præueniens, diceretur esse mentis actus, qui est meritum: iam ipsa ex libero arbitrio originem haberet: quod quia non est, sic dicitur esse meritum, quia actus eius est meritum, si tamen adfit charitas: sine qua nec credere, nec sperare meritum est vitæ. Vnde apparet vere quia charitas est sp. S. quæ animæ qualitates informat & sanctificat, ut eis anima informetur & sanctificetur: sine qua animæ qualitas non dicitur virtus, quia non valet sanare animam.

De muneribus virtutum, & de gratia quæ non est, sed facit meritum.

Ex muneribus itaque virtutum boni sumus, & iuste viuimus, & ex gratia, quæ non est meritum sed facit, non tamen sine libero arbitrio proueniunt merita nostra, scilicet boni affectus eorumque progressus atque bona opera, quæ Deus remunerat in nobis: & hæc ipsa sunt Dei dona. Vnde Aug. ad Sixtum presbyterum. Cum coronat Deus merita nostra, nihil aliud coronat quam munera sua. Vnde vita æterna, quæ in fine à Deo meritis præcedentibus redditur, quia & eadem merita quibus redditur, à nobis sunt, sed in nobis facta sunt per gratiam: recte & ipsa vita gratia nuncupatur, quia gratis datur. Nec ideo gratis: quia non meritis datur: sed quia data sunt per gratiam & ipsa merita, & quibus datur.

Epilogat ut alia addat.

Ex præmissis iam innotescere nobis aliquatenus potest, qualiter gratia præueniens meretur augeri, & alia: & quid ipsa sit, an virtus, an aliud: & si virtus, an sit actus vel non. ostensum enim est supra ex parte quorundam, quod ipsa est virtus: quia virtus non est actus sed eius causa, non tamen sine libero arbitrio. vnde quod supra Aug. dixit, bonum vsum liberi arbitrii esse virtutem, ita accipi potest, id est actum virtutis: alioquin sibi contradicere videretur, quod etiam opus

*Epist. 105. in
Tom. 2. ante
medium.
Ibidem in ep.
paulo infer-
uus.*

*Consimilem
habet sententiam ad
vers. 5. Psal.
98. tom. 8.*